

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 29 september 2021
(OR. en)

12304/21

**Interinstitutioneel dossier:
2018/0216(COD)**

AGRI 443
AGRILEG 207
AGRIFIN 114
AGRISTR 65
AGRIORG 107
CODEC 1268
CADREFIN 422

NOTA

van: het voorzitterschap
aan: de delegaties

nr. Comdoc.: 9645/18 + COR 1 + ADD 1

Betreft: Voorbereiding van de strategische GLB-plannen
- *Gedachtewisseling*

Voor de delegaties gaat hierbij een discussienota van het voorzitterschap over de voorbereiding van de strategische GLB-plannen door de lidstaten, met inbegrip van oriënterende vragen voor de ministeriële bespreking in de Raad Landbouw en Visserij op 11-12 oktober 2021.

Discussienota van het voorzitterschap over de voorbereiding van de strategische GLB-plannen van de lidstaten

Op 1 juni 2018 heeft de Europese Commissie drie wetgevingsvoorstellen ingediend om het GLB klaar te maken voor de toekomst. De GLB-hervorming richtte zich op de verschuiving van een op naleving gebaseerde naar een op prestaties gebaseerde aanpak. In het kader van dit "nieuwe uitvoeringsmodel" krijgen de lidstaten meer vrijheid om op basis van hun strategische planning de rechtstreekse betalingen en de sectorale en plattelandsontwikkelingsinterventies aan hun behoeften aan te passen, waarna ze verplicht verslag uitbrengen over de bereikte resultaten. Het toekomstige GLB zal bestaan uit een nieuwe vergroeningsarchitectuur die is gebaseerd op de verbeterde milieu- en klimaatvoorwaarden waaraan landbouwers moeten voldoen en op aanvullende vrijwillige maatregelen.

Het nieuwe GLB wordt uitgevoerd aan de hand van strategische GLB-plannen van de lidstaten. De verordening strategische GLB-plannen stelt de algemene parameters vast voor de voorbereiding, beoordeling en goedkeuring van die plannen. De ministers hebben meermaals benadrukt dat voor de goedkeuring van de strategische GLB-plannen alleen juridisch bindende handelingen mogen worden gebruikt. Dat beginsel is uiteindelijk opgenomen in de bepalingen van de verordening strategische GLB-plannen, als onderdeel van het tijdens interinstitutionele onderhandelingen bereikte politieke akkoord, is vervolgens bevestigd door de ministers tijdens de Raad Landbouw en Visserij van 28-29 juni 2021 en is tot slot bekrachtigd door het Speciaal Comité Landbouw op 23 juli 2021, na afronding van de technische werkzaamheden¹. De formele goedkeuring door zowel het Europees Parlement als de Raad wordt voor het eind van dit jaar verwacht. De lidstaten moeten hun ontwerpen van nationale strategische plannen uiterlijk op 1 januari 2022 ter beoordeling en goedkeuring bij de Commissie hebben ingediend.

¹ Artikel 106, lid 2: "[...] De goedkeuring wordt uitsluitend gebaseerd op handelingen die juridisch bindend zijn voor de lidstaten" (formulering zoals die is opgenomen in het definitieve politieke akkoord van juli 2021 (doc. 11004/21 ADD 1 REV 2), onder voorbehoud van bijwerking van de wettekst door de juristen-vertalers.

De voorbereiding van de strategische GLB-plannen vormt een uitdaging voor de lidstaten en heeft hen van meet af aan grote zorgen gebaard. Dit proces bestaat uit een aantal stappen, waarvan sommige parallel lopen. Vaak is het nodig terug te keren naar eerdere stappen van het proces en een ontwerp van strategisch plan te herzien, onder meer op grond van geactualiseerde gegevens, overeenkomsten met belanghebbenden, de (informele) opmerkingen van de Commissie en die van de evaluatie vooraf. Tegelijkertijd wordt nog gewacht op de voltooiing en goedkeuring van de wetgeving in het kader van de GLB-hervorming, waardoor deze werkzaamheden nog complexer worden, hoewel de "inhoud" van de verordeningen per juli 2021 als definitief kan worden beschouwd.

De goedkeuring van de strategische GLB-plannen door de Commissie moet waarborgen dat het beleid in overeenstemming met de gemeenschappelijke doelstellingen wordt uitgevoerd, de verwachte resultaten oplevert en op billijke wijze bijdraagt tot de gewenste effecten op het niveau van de Unie. De Commissie zal met name een oordeel moeten vellen over de samenhang en de bijdrage van de voorgestelde strategische GLB-plannen aan de milieu- en klimaatwetgeving en -verbintenissen van de EU en vooral over de bijdrage van de plannen aan de streefdoelen van de EU voor 2030 die zijn vastgelegd in de "van boer tot bord"-strategie en de biodiversiteitsstrategie.

In december 2020 heeft de Commissie aan elke lidstaat op maat gesneden aanbevelingen gedaan over hoe de strategische GLB-plannen geschikt kunnen worden gemaakt voor het beoogde doel. De aanbevelingen brengen de essentiële gebieden in kaart waar elke lidstaat zich op moet richten en zijn bedoeld om de lidstaten te helpen bij het opstellen van hun strategische GLB-plannen.

Aan het begin van de uitvoeringsperiode, vóór 31 december 2023, zal de Commissie een samenvattend verslag moeten opstellen over de strategische GLB-plannen van de lidstaten met haar oordeel over de gezamenlijke inspanningen en de collectieve ambitie van de lidstaten om de specifieke doelstellingen te verwezenlijken, rekening houdend met de streefdoelen van de Unie voor 2030 die zijn vastgelegd in de "van boer tot bord"-strategie en de biodiversiteitsstrategie.

Transparantie en inclusiviteit zijn belangrijke kenmerken van de GLB-hervorming. Net als nu het geval is in de programma's voor plattelandsontwikkeling, moeten de lidstaten bij de opstelling van hun strategische GLB-plannen een partnerschap aangaan. Op deze manier hebben zij toegang tot relevante partners, zoals relevante overheidsinstanties, economische en sociale partners, waaronder vertegenwoordigers van de landbouwsector, en andere organisaties ter zake die het maatschappelijk middenveld vertegenwoordigen, die zij op doeltreffende en transparante wijze kunnen raadplegen en bij hun plannen kunnen betrekken. Dit partnerschap zal de lidstaten niet alleen in staat stellen voort te bouwen op de beschikbare kennis en deskundigheid bij de opstelling van hun plannen, maar zal ook de legitimiteit van het toekomstige beleid vergroten en de uitvoering ervan vergemakkelijken.

De lidstaten bereiden momenteel hun strategische plannen voor, mede op basis van de landspecifieke aanbevelingen van de Commissie. Aangezien er een politiek akkoord is bereikt over het GLB-hervormingspakket en de formele goedkeuring nadert, moeten veel lidstaten zich nu in de fase van de voltooiing van hun strategische GLB-plannen bevinden en klaar zijn om deze volgens de planning uiterlijk op 1 januari 2022 formeel in te dienen. Op basis van informele feedback van de meeste lidstaten lijkt het erop dat bijna alle lidstaten hun behoefteanalyses en interventie-strategieën hebben voorbereid, en dat deze momenteel worden herzien en geactualiseerd. Andere stappen, zoals het vaststellen van subsidiabiliteitsvoorwaarden voor interventies, het vaststellen van streefdoelen en mijlpalen voor de relevante resultaatindicatoren voor elke interventie, en het vaststellen van de jaarlijkse geplande outputs en eenheidsbedragen per interventie, zijn in de meeste lidstaten aan de gang. Evenzo worden er evaluaties vooraf en strategische milieubeoordelingen uitgevoerd, waarbij de eerste verslagen zijn afgerond. De eerste openbare raadplegingen hebben plaatsgevonden en verdere raadplegingen lopen of staan gepland voor de komende maanden.

Tegen de hierboven geschetste achtergrond zal de ministers worden verzocht tijdens de zitting van de Raad Landbouw en Visserij van 11-12 oktober 2021 hun mening te geven over de vorderingen op het gebied van de indiening en goedkeuring van de strategische plannen, en dan met name naar aanleiding van de volgende vragen:

1) Wat is de huidige status van de opstelling van het ontwerp van uw strategisch plan? Ondervindt u moeilijkheden?

2) In hoeverre moet het beoordelings- en goedkeuringsproces transparant zijn, rekening houdend met het belang van de verantwoordingsplicht jegens het grote publiek, de doelstelling om een gelijke behandeling van de lidstaten te waarborgen (met inachtneming van de flexibiliteit bij het ontwerp van de GLB-maatregelen) en de noodzaak van tijdige administratieve voorbereidingen op het niveau van de EU en de lidstaten?

3) Wat zijn de belangrijkste kwesties die belanghebbenden tijdens de raadplegingen hebben gesignaleerd? Zijn er uitdagingen met betrekking tot raadplegingen van belanghebbenden en raadplegingen van andere overheidsinstanties, bijvoorbeeld instanties die verantwoordelijk zijn voor milieu- en klimaatbeleid?